

RuBu ja merkityksellisen osallisuuden kokemus

Georg Boldt, VTM
georgmboldt@gmail.com

Tausta

- Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus käynnisti osallistuvan budjetoinnin kokeilun keväällä 2013
- Eroaa merkittävästi nuorisovaltuustomallista ja oli ensimmäinen kerta kun menetelmää sovellettiin Suomessa.
- Perinteisesti korporatiivisessa Suomessa on kansalaisten kuuleminen rajoittunut ammattiliittoihin, edunvalvontajärjestöihin jne. Tilanne on kuitenkin muuttunut esim. maankäyttö ja rakennuslaki, kuntalaki ja nuorisolaki.
- Osallisuutta on ehdotettu mahdollisena vastauksena demokratian ”kriisiin”. Päätöksentekoprosessit tulisivat lähemmäs kansalaisia, päätöksistä paikallisempia ja tehokkaampia toteuttaa.
- Nuorten osallisuutta pidetään tapana lisätä aktiivista kansalaisuutta, demokraattisen yhteiskunnan elinvoimaa sekä estää marginalisoitumista.

Mikä deliberaatio?

- Deliberaatiolla tarkoitetaan tasapuolista, eri näkemykset huomioon ottavaa ja parhaiden perustelujen punnitsemiseen pohjautuvaa keskustelua. Osallistavaa budjetointia pidetään esimerkkinä hyvästä tavasta toteuttaa deliberaatiota.
- Deliberaatioteoreetikot ovat määritelleet tekijöitä jotka vaikuttavat osallistavan prosessin demokraattiseen legitimizeettiin.
- Osallistumisen ideaaliolosuhteet määrittyvät tutkimuksessa **tiedotuksen, valinnan** ja **vaikutusvallan** kautta (Fung 2006, Hart 1992, Irvin & Stansbury 2004).
- Tutkimukset osoittavat että osallistavat prosessit voivat johtaa turhautumiseen ja pettymykseen aidon osallisuuden puuttuessa mutta ne voivat myös johtaa marginalisoitujen ryhmien inklusioon, aktiivisen kansalaisuuden sekä elinvoimaisen demokratian vahvistamiseen (Talpin 2011, Berger 2015).

Tutkimusasetelma

- Tutkimus käsitteli Ruutibudjetin pilottia 2013.
- Osallistuva budjetointi koostui aloitustapahtumasta, kahdesta työpajasta, kouluäänestyksistä ja neuvottelukunnan tapaamisesta. Näihin osallistui yhteensä noin 570 12-16 vuotiasta. Työpajoissa oli 20 osallistujaa.
- Osallistumisen olosuhteita analysoitiin etnografisen osallistuvan havainnoinnin kautta (toukokuu-marraskuu 2013). Tämän lisäksi haastateltiin kolmetoista osallistujaa viidessä ryhmä-keskustelussa

Osallisuuden edellytykset

- Valinta

- Deliberaatio

Mikko: Kaks tuntia kahden viikon välein.

Fanny: No niin, musta tuntuu että se jäi ihan kesken

Mikko: ...oli tosi katkonnaista et pitää lopettaa heti kun pääsee vauhtiin

Emma: Ja sit siinä on se alkukankeus että kukaan ei sano mitään vaikka olisi jotain mielessä... sit vast kun on päässyt vauhtiin niin niit ideoita alkaa tuleen ja sit pitää jo lähteä.

- Tiedotus

- Vaikutusvalta

Nuorisoystävällinen osallistuminen?

- *Fanny: No siellä sai päättää silleen, sai enemmän omaa niinku kun täällä on niin monta nuorta niin siellä oltiin vaan niinku me ja sit me pystyttiin keskustelemaan ja joutaan niissä jutuis. Siellä oli kokouspöytä ja tuoleja kaikille...*

Mikko: Ja siellä oli selkeä kun välillä tuntuu että pompitaan asiasta toiseen niin siellä oli niinku lista. Nyt tää on ollut melkein pelkkää käytäntöä, sellaista että piirretään ja että...

Fanny: ..niin ja liimataan jotain lappuja johonkin...

Mikko: tuntuu ihan niinku olis ala-asteella... se on vähän hullua että täällä on eka tuollaista jaarittelua ja sitten tulee hirveä hoppu eikä ehdi tekemään mitään

Fanny: ... se menee silleen että: "Teillä on nyt viisi minuuttia aikaa tehdä tää juttu loppuun ja sit heti seuraava"

Toiveet ja pelot

- *Matti: Monet asiat koskettavat nuoria ja monet asiat on sellaisia että nuoret tietävät siitä enemmän kuin muut koska nuoret ovat niiden kanssa enemmän tekemisissä.*

Hilkka: Tulis varmaan enemmän silleen nuorten näköinen eikä vaan silleen että aikuiset mieltii silleen että mikä olis niiden mielestä paras mahdollinen idea tähän näin. Vaan että tulee ne joille se on suunnattu että tulee niiden ääni kuuluviin.

- *Tiina: Jos ajatellaan ihan niinku pahin juttu et me niinku annetaan ideoita ja sit niitä vaan unohtaa*

Matilda: Et mikään niistä ei onnistuis

Minä: Miltä se tuntuisi?

Tiina: Tuntuis itte varmaan pettyneeltä

Juha: Ja niinku ajan hukalta. Että on tullut tänne, missannut koulua ja sit siitä ei tulekaan mitään

Osallistumisen mielekkyys

- Ydinporukka ja marginaaliäänet
- ”Aikuiset jyrää kuitenkin”, ”Sauli on pihi”, ”Tarttuvatko nuoret mahdollisuuteen?”
- ”Yllätys yllätys, nuoret tietää jostakin jotain ja osaa myös lukea. Voitaisko me vaan äänestää?”

Keskustelu

- Osallistumisen ideaaliolosuhteet ovat relevantteja merkityksellisen osallistumisen kokemuksen kannalta. Tutkimus vahvisti aiempia tutkimustuloksia osallisuuden edellytyksiä sekä nosti esille nuorten osallisuuden erityistarpeita kuten kuulemistavan soveltaminen kohderyhmän kykyihin ja tarpeisiin.
- Rakenne mahdollistaa, käytännöt voivat rajoittaa

Kiitos!

georgmboldt@gmail.com